

VIDICI

NAROD BOŽJI I AUTORITET BISKUPA

Osvrćući se na »dokument« jugoslavenskih biskupa »Crkveno učiteljstvo i rast vjere« dr Tomislav Šagi-Bunić napisao je članak o tom dokumentu, htijući posebice naglasiti novo pokoncilsko gledanje naših biskupa na Crkvu kao zajednicu Božjeg naroda, kojoj predsjeduju biskupi. Članak je izašao u 24. broju »Glasa koncila«. Vrlo je zanimljivo ovo novo gledanje na Crkvu, koje je zapravo vraćanje na staru nauku Crkve iz prvih stoljeća. No budući da neke stvari nisu dovoljno precizno izražene ja bih se htio na to osvrnuti u ovom članku, jer sam uvjeren da je od velike koristi, ako se stvari dobro sagledaju i pojmovi pročiste.

U navedenom dokumentu se govori o ulozi Duha Svetoga u Crkvi: »Tim Duhom obdaren je svaki vjernik, i zbog toga je cijela Crkva kao Božji narod kraljevski, svećenički i proročki narod«. Ali se ovdje ništa ne objašnjava, da se taj duh ne daje svima u jednakoj mjeri. Biskupi su naravno kao nasljednici apostola svakako u posjedu većih darova Svetoga Duha, pa je slušanje biskupa i zbog toga potrebno. Pa i svećenici svojom pastirskom službom i svećeničkim redom primili su prilikom ređenja posebnu mjeru milosti, koju inače obični vjernici ne posjeduju. To vrijedi naglasiti, jer bi inače i dobro školovan učitelj mogao čak i redovito nedjeljom nadomjestiti župnika na propovijedaonici. Za redovito propovjedanje ipak su svećenici prikladniji, a ono što laičkim propovjednicima u stanovitoj mjeri nedostaje, to je unkcija Svetoga Duha, a ta je sakramentalna. Naravno može i pokojni laik biti više obdaren milošću nego njegov župnik, ali to je redovito samo iznimka. Tim prelazim na karizmatično područje Crkve. Ruski laički teolog Homjakov je u svojim djelima mnogo pisao o tom karizmatičkom učiteljstvu Crkve. On je bio uvjeren, da je Božji narod jedini autentični čuvar pravovjerja Crkve Kristove. Biskupi Jugoslavije kažu, da treba autentičnom učiteljstvu Crkve i ovo karizmatičko. Ovako poimanje znači približavanje kršćanskom istoku. No ipak potrebno je naglasiti, da karizmatički darovi Duha Svetoga nisu redovite milosti, koje prima svaki vjernik Crkve. Dr. Vladimir Truhlar u svojoj spornoj knjizi: »Katolicizam v poglobitvenem procesu« iznosi ovo pogrešno shvaćanje: »Danes so resnice, da je Kristusov Duh dan Cerkvi, da so vsi kristjani deležni »čuta vere« in celo Kristusove učiteljske službe, da Duh vodi kristijana tudi neposredno, v njegovi notranjosti, da je to svetišče Duha prav njegova vest, da je vsakdo »karizmatik«, da je resnico treba iskati v celoti Cerkve — te in podobne resnice so danes že prodrle v splošno kršćansko zavest, da more tudi preprost vernik ob kakšni odločitvi hierarhičnega učiteljstva ostati — v trdni jasnosti in zrelem miru — pri svoji vesti« (str. 40).

Sigurno je pogrešno ako dr Truhlar misli, da je svaki kršćanin karizmatik. Karizmatika nikada nije bilo mnogo u Crkvi Kristovoj. Imali su posebnu ulogu, kao i proroci u Starom zavjetu; bili su odabranici Božji i imali su određeno poslanstvo, što im ga je Bog odredio. No ako si netko sam prisvoji karizmatičko učiteljstvo, da li smo mu dužni vjerovati? Mislim da svi ostali vjernici mogu po svojoj savjesti ovakvog karizmatika otkloniti. Jako ne-

Jasna je i ona tvrdnja, da treba istinu tražiti u »cjelovitosti Crkve«. Ovoj »cjelovitosti Crkve« dakako spada i hierarhično učiteljstvo pa mu treba prema tradiciji i običaju iskazivati potrebno poštovanje i poslušnost. Veliki ruski mislilac Vladimir Solovjev, koji je bio inače za veliku demokraciju u Crkvi, kao prvo načelo crkvenosti postavlja poslušnost Kristu i zakonitim crkvenim poglavarima. Prema Solovjevu Crkva nije samo organizacija nego i živ organizam, u kojem svaki član suraduje kao živa ćelija sa cijelim organizmom, a to povećava njenu moć i njen rast. (Dr. Franc Grivec: »Kristus v Cerкви« str. 111). To stanovište Solovjeva vrlo je blisko stanovištu naših biskupa: »Napredak objave odvija se uz pomoć Duha Svetoga u cijeloj Crkvi. Svaki vjernik na svoj način pridonosi tom napretku: razmišljanjem, studijem, duhovnim iskustvima, propovijedanjem...« Nedostatak je jedino u tome, što nije naglašeno, da svaki »aktivni vjernik« doprinosi ovome napretku, jer od pasivnih vjernika, a ovih ima i u naše dane mnogo, ne možemo očekivati promicanje objave i crkvenog života. Pa i sama crkvena povijest nam o tome dovoljno jasno svjedoči.

Vilko Šolinc

EDITH STEIN (uz pedesetu obljetnicu obraćanja)

Na Novu godinu, 1922. primila je sakrament sv. krštenja — **Edith Stein**. Upravo pred 50 godina. A tad joj je bilo 30 godina. Po nacionalnosti je bila Židovka — specijalizirana u filozofiji i asistentkinja već pet godina glasovitog profesora **Edmunda Husserla**, filozofa **fenomenologizma**, na sveučilištu u Freibourgu — Breisgau.

U ovom kratkom osvrtu na fenomenalan život Edithe, prikazat ću samo njezino čudovišno, iznenadno i simpatično obraćanje, koje je pobudilo pažnju čitavog, osobito, intelektualnog kruga, svijeta. Ona, žena visoko kvalificirana na forumu svjetske inteligencije, već kao mlada doktorica filozofije, u 25. godini života ušla je u hram filozofije da asistira prof. **Husserla**, proroka fenomenologije, svojom izvanrednom sposobnošću, blistavim umom i neslomivom energijom volje u radu.

Bilo je 1921. za vrijeme jednih praznika. Po običaju pošla je u mali grad Bergzabern, u rajnskom Palatinatu, kod članova obitelji Conrad-Martius, svojih prijatelja i studijskih kolega. Ova obitelj imala je kućnu biblioteku. Edith je nekoga dana slučajno, pregledavajući pohranjene knjige naišla na »**Životopis sv. Terezi-je Avilske**« koji je svetica napisala. Počela je čitati. I odmah se oduševila. I toliko zanjela da ju je na dušak pročitala kroz jednu noć. Zatvorila je divnu knjigu i uskliknula: »Ovo je istina«. Odmah je ujutro priskrbila jedan mali misal i katekizam. Proučavala ih je pažljivo, sabrano i srdačno. Htjela je po prvi put prisustvovati celebraciji sv. Mise. Svo je savršeno shvatila i nije odugovlačila — tražiti sv. krštenje, jer njezino fulminantno obraćanje nije bilo plod časovite **emotivne** sentimentalnosti već — **dar Milosti**.

Edith Stein u Crkvi nije tražila niti zaklon, niti kompensaciju. U nju je nije naveo — ni strah, ni razočarenje. Na planu psihološkom, tvrdi **R. Levi**, ona je bila — savršeno potpuno mirna. Oče-